

непереборний вплив як на розвиток підприємства як сфери діяльності, так і на його існування. Явище фіктивного банкрутства є нині суттєвою загрозою економічній безпеці вітчизняного підприємства. Це насамперед проблема загальнодержавного рівня, що пов'язана з недосконалістю діючої законодавчої бази у сфері банкрутства, застосування норм якої не сприяє підвищенню ефективної протидії фіктивному банкрутству та незаконним діям у разі банкрутства. Проте, певні шляхи вирішення даної проблеми на регіональному рівні можливі та мають здійснюватися.

Виходячи з вищевикладеного, можна стверджувати, що нашій державі задля досягнення економічної стабільності варто встановити більш чіткі та об'єктивні критерії для визначення ступеня «злочинності» в діях осіб пов'язаних з процедурою банкрутства.

Список використаних джерел

1. Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом: Закон України від 14 травня 1992 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 31. – Ст. 440.
2. Селіванов А. О. Процедура «птучного банкрутства» підприємств: колізії у законодавстві та практика господарських судів. // Вісник господарського судочинства. К. 2005. № 2. С.137–144.

ДУБІНІЙ Ю. С.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
молодший науковий співробітник науково-дослідної частини

ПОНОВЛЕННЯ ПРОПУЩЕНОГО СТРОКУ ДЛЯ ПРЕД'ЯВЛЕННЯ ВИКОНАВЧОГО ДОКУМЕНТА ДО ВИКОНАННЯ

Рішення судів та інших органів (посадових осіб) через невиконання їх особами у добровільному порядку підлягають примусовому виконанню. Законодавство України в сфері виконання рішень складається з Законів України «Про виконавче провадження», «Про державну виконавчу службу», Інструкції з організації примусового виконання рішень [1] та окремих порм, які містяться в Цивільному процесуальному кодексі України (далі — ЦПК України), Господарському процесуальному кодексі України (далі — ГПК України) і Кодексі адміністративного судочинства України (далі — КАС України) відповідно до форми судочинства, в рамках якого прийнято судовий акт, який підлягає примусовому виконанню.

Відповідно до ч. 2 ст. 17 Закону України «Про виконавче провадження» підлягають виконанню державною виконавчою службою наступні

виконавчі документи: 1) виконавчі листи, що видаються судами, і накази господарських судів, у тому числі на підставі рішень третейського суду та рішень Міжнародного комерційного арбітражного суду при Торгово-промисловій палаті і Морської арбітражної комісії при Торгово-промисловій палаті; 2) ухвали, постанови судів у цивільних, господарських, адміністративних, кримінальних справах та справах про адміністративні правопорушення у випадках, передбачених законом; 3) судові накази; 4) виконавчі написи нотаріусів; 5) посвідчення комісій по трудових спорах, що видаються на підставі відповідних рішень таких комісій; 6) постанови органів (посадових осіб), уповноважених розглядати справи про адміністративні правопорушення у випадках, передбачених законом; 7) постанови державного виконавця про стягнення виконавчого збору, витрат, пов'язаних з організацією та проведенням виконавчих дій і накладенням штрафу; 8) рішення інших органів державної влади, якщо їх виконання за законом покладено на державну виконавчу службу; 9) рішення Європейського суду з прав людини з урахуванням особливостей, передбачених Законом України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини»; 10) рішення (постанови) суб'єктів державного фінансового моніторингу (їх уповноважених посадових осіб), якщо їх виконання за законом покладено на державну виконавчу службу; 11) рішення Національного банку України про застосування до банку, філії іноземного банку заходу впливу у вигляді накладення штрафу [2].

Строки пред'явлення зазначених виконавчих документів до виконання встановлені в ст. 22 Закону України «Про виконавче провадження». Звичайно законодавець в ст. 24 Закону України «Про виконавче провадження» передбачив можливість поновлення пропущеного строку для пред'явлення виконавчого документу. Але з переліку в 11 пунктів, можливість відновити пропущений строк передбачена тільки для виданих судами виконавчих документів, що ставить виконавчі документи, видані за рішеннями інших органів і посадових осіб як, наприклад, виконавчий напис нотаріуса, в певигідне становище.

Відновлення строків для пред'явлення виконавчого листа (судового наказу) до виконання передбачено ст. 119 ГПК України, ст. 261 КАС України, ст. 371 ЦПК України відповідно. Також в ч.2 ст. 91 Закону України «Про нотаріат» вказано, що поновлення пропущеного строку для пред'явлення виконавчого напису здійснюється відповідно до Закону України «Про виконавче провадження». Хоча в ст. 24 Закону України «Про виконавче провадження» не передбачено можливість поновлення строку для виконавчого напису нотаріуса. Отже, для інших виконавчих документів пропущений строк поновленню не підлягає.

Разом з тим ні в ГПК України, ні в КАС України, ні в ЦПК України не вказано жодних критеріїв, які б дозволяли визначати причини пропуску строку для пред'явлення виконавчого документа поважними чи

не поважними. Відсутність критеріїв, ознак чи принципів визнання причин пропуску строку поважними надає широкий простір для тлумачення судами поважності чи неповажності причин. Звичайно ж суд касаційної інстанції і Верховний Суд України могли б сприяти єдності судової практики з зазначеної проблеми, проте, після внесення до ЦПК України зміни Законом України «Про внесення змін до Цивільного процесуального кодексу України щодо касаційного провадження» № 3570-IV від 16.03.2006 року паразит законодавець не дозволяє касаційне оскарження ухвал про поновлення пропущеного строку для виконання, так як відповідно до ст. 324 ЦПК України ухвали про поновлення пропущеного строку для пред'явлення виконавчого документа до виконання не підлягають перегляду в порядку касаційного оскарження.

Але навіть внесені зміни до ЦПК України не забезпечили єдності судової практики і є частими випадки прийняття ВССУ до розгляду касаційних скарг за заявами про поновлення пропущеного строку для пред'явлення виконавчого листа до виконання і винесенню ухвал по суті касаційної скарги (ухвали ВССУ від 23.07.2014 р., 30.07.2014 р., 22.04.2015 р. тощо), хоча потрібно відмовляти у прийнятті касаційної скарги керуючись п. 2 ч. 1 ст. 324 ЦПК України.

Часто суди по різному оцінюють одні й ті самі ситуації, що однозначно не сприяє єдності судової практики та правозастосування. Так, ухвалою Шевченківського районного суду м. Києва від 20.12.2013 р. по справі № 761/31477/13-ц визнано поважними причини пропуску строку пред'явлення виконавчого листа до виконання, хоча судом не аргументовано в чому виявилась поважність причин пропуску строку. Відповідно до матеріалів судової справи позивач посилався на наступні причини пропуску строку: службова недбалість, велика кількість справ та скорочення, які відбулись в штаті співробітників позивача тощо. Зазначені причини за аналогічними заявами про поновлення строку пред'явлення виконавчих листів до виконання в інших судах І інстанції визнавались не палейними та залишались без задоволення (ухвала Шевченківського районного суду м. Києва від 15.04.2014 р.). Здавалось б перегляд ухвал в апеляційному порядку повинен був б виправити ситуацію, але це не так.

Суди апеляційних інстанцій також по різному оцінювали подібні причини пропуску строку. Так, наприклад ухвалою Апеляційного суду м. Києва від 09 липня 2014 р. було скасовано ухвалу Шевченківського районного суду м. Києва від 15.04.2014 р. та поповнено строк для пред'явлення до виконання виконавчих листів. Інші колегиї суддів судової палати з розгляду цивільних справ Апеляційного суду відмовляли в поновленні строку для пред'явлення до виконання виконавчих листів, визнаючи одні й ті ж причини, які виникли в юридичної особи і були пропуску строку — неповажними (ухвала Апеляційного суду м. Києва 02 вересня 2015 року).

Підсумовуючи вищезазначене стає зрозумілим, що відсутність критеріїв чи ознак визнання тих чи інших причин поважними для поновлення строку для пред'явлення виконавчого листа до виконання призводить іноді до протилежних висновків судів різних інстанцій. У зв'язку з чим, потрібно у відповідних статтях ЦПК України, ГПК України та КАС України законодавчо закріплити критерії, які б дозволяли судам уніфікувати підхід до визначення причин поважними чи не поважними для поновлення строку для пред'явлення виконавчих листів до виконання.

Список використаних джерел

1. Про затвердження Інструкції з організації примусового виконання рішень: наказ Міністерства юстиції України від 02.04.2012 № 512/5 // Офіційний вісник України від 17.04.2012 р., № 27, стор. 23, стаття 1018;
2. Закон України «Про виконавче провадження» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/606-14/page>.